

Beleid Voorlichting en Onderricht

Doel beleid:

Het doel van het beleid voor Voorlichting en Onderricht (V&O), zoals vastgelegd in artikel 8 van de Arbowet, is het borgen van een veilige en gezonde werkomgeving en het voorkomen van arbeidsongevallen en beroepsziekten.

De werkgever in de Bouw & Infra is verplicht te zorgen dat medewerkers doeltreffend worden ingelicht over:

- De te verrichten werkzaamheden en de daaraan verbonden risico's.
- De maatregelen die erop gericht zijn deze risico's te voorkomen of te beperken.

Dit is cruciaal, aangezien de sector wordt gekenmerkt door risicovolle taken, de betrokkenheid van meerdere partijen (medewerkers, onderaannemers, leveranciers, ingeleend personeel, bezoekers) en de continue instroom van nieuwe, jonge of onervaren medewerkers.

Opbrengst beleid:

Het waarborgen van een gezonde en veilige werkomgeving voor alle medewerkers, ingeleend personeel, onderaannemers, leveranciers en bezoekers. Daarnaast wordt voldaan aan de wettelijke zorgplicht om de medewerker in staat te stellen veilig te werken door hen inzicht te geven in de gevaren. Door de Voorlichting en Onderricht te baseren op de RI&E en het V&G-plan, zorgt de werkgever ervoor dat risico's daadwerkelijk worden beheerst.

Daarnaast moet de werkgever kunnen aantonen dat aan de zorgplicht is voldaan (documentatie). Dit is van belang bij inspecties door de Nederlandse

Arbeidsinspectie en bij eventuele aansprakelijkheid na een ongeval.

Uiteindelijk is het doel om een positieve veiligheidscultuur te creëren.

Door preventie te stimuleren, wordt het aantal ongevallen, verzuim en beroepsziekten verminderd, wat leidt tot een afname van operationele verstoringen en directe/indirecte kosten (zoals boetes, verzekeringspremies en productieverlies).

Interne communicatie:

- Onboarding: het is belangrijk dat nieuwe medewerkers bij aanvang van de werkzaamheden worden voorgelicht over de risico's met betrekking tot hun functie.
- Verstrek periodiek aantoonbare werkinstructies en voorlichting over mogelijke risico's gerelateerd aan het werk via voorlichtingen, trainingen, toolboxes, het werkoverleg of bijvoorbeeld dagstarten.
- Door het doel toe te voegen, wordt het beleid voor Voorlichting en Onderricht niet alleen een wettelijke verplichting, maar ook een strategisch middel voor een gezonde en veilige bedrijfsvoering in de Bouw & Infra.

Actueel houden van beleid:

Het is raadzaam dit document jaarlijks te bekijken en waar nodig aan te passen bij verandering van werkzaamheden, risico's en/of wetgeving. Dit beleid kun je nog verder op maat maken als je dat wenst.

Inhoudsopgave

1 Doel en reikwijdte	3
1.1 Doel	3
1.2 Reikwijdte	3
2 Wettelijke verplichting (Arbowet artikel 8)	3
3 Basis van het V&O-beleid	3
4 Vorm en inhoud van V&O	3
4.1 Vormen van Voorlichting en Onderricht (V&O)	3
4.2 VCA-eisen voor toolboxen	4
4.3 Inhoud	4
5 Registratie en aantoonbaarheid (documentatie)	4
6 Verantwoordelijkheden	4
7 Herziening van het beleid	5

Beleid Voorlichting en Onderricht (V&O)

1. Doel en reikwijdte

1.1 Doel

Het doel van dit beleid is om te waarborgen dat alle medewerkers, inclusief onderaannemers, ingehuurd personeel en uitzendkrachten, op adequate wijze worden voorgelicht over de risico's verbonden aan hun werk en de maatregelen die genomen zijn om deze te beperken zodat ze hun werkzaamheden veilig, gezond en verantwoord uit kunnen voeren.

Dit gebeurt door het systematisch en aantoonbaar te voldoen aan de wettelijke verplichting tot het geven van adequate Voorlichting en Onderricht (V&O), zoals vastgelegd in artikel 8 van de Arbowet. Gezien de aard van de sector (onder andere wisselende locaties, werken met zwaar materieel, werken op hoogte, omgevingsrisico's) is V&O een kritische beheersmaatregel om ongevallen en beroepsziekten te voorkomen.

1.2 Reikwijdte

Dit beleid is van toepassing op alle medewerkers, leidinggevend, uitzendkrachten en iedereen die werkzaam is binnen onze organisatie.

2. Wettelijke verplichting (Arbowet artikel 8)

Wij

zijn verplicht om werknemers doeltreffende en passende Voorlichting en Onderricht te geven over:

- De te verrichten werkzaamheden.
- De risico's die het werk met zich meebrengt.
- De maatregelen die genomen zijn ter voorkoming of beperking van deze risico's.
- Het juiste gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (pbm's).
- De taken en verantwoordelijkheden in geval van nood (bijvoorbeeld BHV-instructies).
- Wanneer er meerdere werkgevers (aannemers, onderaannemers, zzp'ers) op een bouwproject zijn, is er een plicht tot coördinatie en afstemming van de voorlichting tussen de verschillende werkgevers om de veiligheid van elkaars personeel te waarborgen.

3. Basis van het V&O-beleid

De inhoud van de V&O is gebaseerd op de actuele (project) RI&E's, plan van aanpak en eventuele V&G-plannen (Veiligheid- en Gezondheidsplan).

4. Vorm en inhoud van V&O

4.1 Vormen van Voorlichting en Onderricht (V&O)

Binnen onze organisatie worden verschillende vormen van Voorlichting en Onderricht toegepast:

- **Indienstreding:** nieuwe medewerkers ontvangen bij aanvang van de werkzaamheden heldere instructies over algemene en specifieke risico's op de werkplek (bijvoorbeeld valgevaar, gevaarlijke stoffen, geluid).
- **Herhaling:** instructies en voorlichtingen zoals toolboxen, werkinstructies, werkoverleggen, dag- of weekstarten worden aantoonbaar periodiek herhaald, of wanneer werkzaamheden en arbeidsomstandigheden zijn veranderd. Toolboxmeetings zijn kort en bondig, gericht op actuele onderwerpen, en moeten relevant zijn voor de doelgroep.
- **Vaardigheden aanleren:** naast informeren is het de plicht om medewerkers vaardigheden aan te leren. Dit kan door middel van vaste opleidingen/trainingen/cursussen, zoals VCA-Basis/Vol, specifieke certificaten (bijvoorbeeld hoogwerker, steigerbouw, werken met PUR) en de juiste bediening van arbeidsmiddelen.
- **Pbm's en arbeidsmiddelen:** medewerkers worden op de hoogte gesteld van het doel, de werking en de wijze van gebruik van ter beschikking gestelde pbm's en beveiligingen op arbeidsmiddelen.
- **Uitvoering toezicht:** actief toezicht op de bouwplaats wordt gehouden door onder andere V&G-coördinatoren, projectleiders, uitvoerders, veiligheidskundigen en ploegleiders.
- **Aanvullende maatregelen:**
 - Binnen krijgen medewerkers jonger dan achttien jaar extra voorlichting en wordt deskundig toezicht gehouden. Er zijn duidelijke afspraken over welke werkzaamheden een jongere wel en niet mag uitvoeren.

- We maken gebruik van de leermeester-mogelijkheden vanuit Vollandis (cao-artikel 6.1.6.).
- **De controlekaart van Vollandis** kunnen wij gebruiken als extra hulpmiddel indien nodig.

4.2. VCA-eisen voor toolboxes

Indien het bedrijf VCA-gecertificeerd is, gelden de volgende eisen voor toolboxes per jaar, verspreid over het jaar en altijd bij de start van een nieuwe, risicovolle werkzaamheid.

Certificaat	Vereist aantal toolboxes
VCA*	4 keer per jaar
VCA**	10 keer per jaar
VCA Petrochemie	10 keer per jaar

4.3 Inhoud

De inhoud en frequentie van de V&O worden bepaald op basis van de:

- **(Project) Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) en V&G-plannen:** geïdentificeerde risico's bepalen de noodzakelijke onderwerpen.
- **Arbeidsongevallen, bijna-ongevallen en incidenten:** hieruit voortvloeiende aanpassingen of aanvullende instructies.
- **Functie en taak:** specifieke risico's en procedures per functie (bijvoorbeeld VCA voor bouwpersoneel).
- **Veranderingen:** bij nieuwe machines, werkmethoden, werkplekken of wetswijzigingen.

De V&O moet minimaal de volgende onderwerpen omvatten (indien relevant voor de functie/werkplek):

- **Risico's en preventiemaatregelen:** voorlichting over de risico's op de werkplek en de getroffen maatregelen om deze te beperken (afgeleid van de (project) RI&E) en V&G-plannen. Bijvoorbeeld: omgaan met gevaarlijke stoffen (kwartsstof, asbest, PUR), fysieke belasting, ladders, werken op hoogte en schadelijk geluid.
- **Werkplekinstructies:** veilige en gezonde werkprocedures voor specifieke taken en machines en arbeidsmiddelen (bijvoorbeeld Lockout/Tagout).
- **Gebruik van pbm's:** de juiste keuze, het gebruik, de opslag en het onderhoud van pbm's.
- **Noodprocedures:** wat te doen bij brand, ongeval of andere noodsituaties (ontruiming, EHBO/BHV).
- **Melden van (bijna-)ongevallen** en onveilige situaties.

- **Gezondheidsrisico's:** informatie over fysieke en psychosociale arbeidsbelasting (bijvoorbeeld stress, werkdruk, RSI/KANS).

5. Registratie en aantoonbaarheid (documentatie)

Om aan de wettelijke verplichting van het geven van V&O te voldoen, is registratie van gevolgde instructies en trainingen voor zowel de medewerker als de werkgever zeer belangrijk.

- **Verantwoordelijkheid:** naam en functie van de instructeur/trainer die een V&O geeft (onder andere projectleider, uitvoerder, preventiemedewerker), wordt geregistreerd.
- **Registratie:** alle V&O-activiteiten worden geregistreerd in een opleidingsmatrix of digitaal logboek. Dit omvat de naam en paraaf van de deelnemers, de datum, en de ontvangen instructie.
- **De gebruikte presentaties,** instructies, en trainingsmaterialen worden gearchiveerd.
- **Bewijzen:** certificaten (bijvoorbeeld VCA, BHV, PUR, hoogwerker) en hun geldigheidsduur worden geregistreerd en bewaard op het bedrijf.
- **Akte van ontvangst:** medewerkers kunnen worden gevraagd om te tekenen voor ontvangst, begrepen en naar handelen.
- **Evaluatie:** jaarlijks wordt geëvalueerd of de geboden V&O nog actueel, doeltreffend en afgestemd is op de behoeften van de medewerkers, aanwezige functies, werkzaamheden en risico's en de wijzigingen in de (project) RI&E en V&G-plannen.

6. Verantwoordelijkheden

- **Directie/management:** hoogste verantwoordelijkheid voor het beschikbaar stellen van middelen en borgen van de naleving van dit beleid.
- **Direct leidinggevenden:** zorgen voor de uitvoering van de V&O op de werkvloer en controleren of medewerkers de instructies opvolgen.
- **Arbo-coördinator/preventiemedewerker:** coördineren van het V&O-programma, bijhouden van de centrale documentatie en adviseren over de inhoud.
- **Medewerkers:** het is verplicht om de geboden Voorlichting en Onderricht op te volgen, pbm's correct te gebruiken en deel te nemen aan V&O-sessies.

7. Herziening van het beleid

Het is raadzaam dit document jaarlijks te bekijken en waar nodig aan te passen bij veranderingen in de organisatie, werkmethoden, techniek, of naar aanleiding van een ernstig incident, herzien en zo nodig aangepast.